

Місце призначення: Європа

Засіб навчання про міграцію

Довідковий матеріал для викладачів і наставників

Огляд

1. Чому цей засіб навчання присвячено міграції?
2. Що отримають учні в результаті цього досвіду?
3. Як користуватися цим засобом?
 - Підготовка викладачів і наставників
 - Вимоги
 - Практичне використання
4. Як допомогти своїм учням брати участь в обговоренні та навчатися?
 - Надайте додаткову інформацію, щоб допомогти їм обґрунтувати їхні погляди під час обговорення.
 - Виділіть достатньо часу на обміркування та обговорення.
 - Забезпечте сприятливі умови для обговорення на засадах взаємоповаги.
5. Альтернативні способи використання гри «Місце призначення: Європа»
6. Додаткові джерела інформації про міграцію та інтеграцію
 - Засоби навчання та навчальні ігри
 - Книги та графічні романи / комікси
 - Відео й анімації
 - Міграційні дані та дослідження
 - Міжнародні неурядові організації, які займаються питаннями міграції

1. Чому цей засіб навчання присвячено міграції?¹

Школи відіграють важливу роль у підвищенні обізнаності молоді в сучасних соціальних і політичних проблемах. Міграція та інтеграція, імовірно, залишаться одними з найголовніших політичних питань у країнах Європейського Союзу та ключовою проблемою для їхніх громадян. Політичні рішення із цих питань стануть основою реалій нашого майбутнього. У багатьох країнах міграція є політизованою темою. Але палкі публічні обговорення цієї проблеми часто позбавлені належного обґрунтування фактами та рівноцінного представлення різних точок зору.

Ось коли стає в пригоді «*Місце призначення: Європа*»! Це інноваційний засіб навчання на основі рольової гри, створений експертами з питань міграції та розробниками ігор. Він протестований сотнями людей, серед яких учителі, наставники та молодь. Цей засіб навчання забезпечує різносторонній підхід до обговорення проблем і можливостей міграції та інтеграції. Завдяки рольовій грі зменшується ризик виникнення напруженості та поляризації в класі. Засіб навчання допомагає учням дізнатися про тонкощі прийняття міграційних рішень на рівні Європейського Союзу, його країн-учасниць і великих міст у них. Учні грають різні ролі, інтереси яких відрізняються, а іноді й суперечать іншим. Вони реагують на події та проблеми, пов'язані з міграцією, і дізнаються про потенційний вплив політичних рішень на різні групи мігрантів. Вони також враховують думку громадськості в країнах призначення для мігрантів.

2. Що отримають учні в результаті цього досвіду?

- Зрозуміють особливості прийняття рішень щодо міграції на різних рівнях: на рівні ЄС, країни та міста.

Основна ідея. Міграція — це складне явище, що вимагає компромісів зусібіч і прийняття непростих рішень.

- Учні дізнаються про позиції різних сторін, які мають право голосу стосовно міграційної та інтеграційної політики, серед яких політичні діячі ЄС і країн-учасниць, різні верстви громадськості, громадянське суспільство, роботодавці, асоціації мігрантів.

Основна ідея. Особи, пов'язані з питаннями міграції та інтеграції, мають різні та часто суперечливі інтереси. Важко знайти загальні рішення, з якими б погодились усі.

- Учні розглянуть можливий вплив міграційної та інтеграційної політики на різні категорії мігрантів (шукачів притулку та біженців, нелегальних мігрантів, трудових мігрантів) і погляди громадськості в країнах ЄС. Це може бути країна, у якій вони живуть, або будь-яка інша країна ЄС на їхній вибір.

¹ Версія гри для друку та додаткова інформація про цей засіб доступні на сайті <https://destinationeurope.uni.lu/>.

Основна ідея. Законодавчі рішення можуть по-різному впливати на життя різних груп мігрантів. Більшість громадян не мають радикальних поглядів у підтримку чи проти міграції. Отримати їхню підтримку та схвалення не завжди легко.

- Цей засіб допоможе учням розвинути деякі навички 21 століття², як-от:
 - критичне мислення;
 - здатність до співпраці;
 - навички спілкування;
 - лідерські якості;
 - продуктивність;
 - соціальні навички.

Даючи учням додаткові завдання, пов'язані з темами, висвітленими за допомогою цього засобу навчання, ви також можете стимулювати їхній інтерес до підвищення інформаційної та медіаграмотності.

3. Як користуватися цим засобом?

■ Підготовка викладачів і наставників

- Ознайомтеся з інструкціями щодо використання засобу навчання (див. *Посібник гравця*).
- Тримайте під рукою *Глосарій основних термінів, які використовуються в грі «Місце призначення: Європа»*, щоб відповісти на будь-які запитання, що виникають під час дебатів.
- За бажанням: продумайте заходи для підготовки та додаткові завдання.

■ Вимоги

- 90 хв (включно із завершальним обговоренням)
- 1 коробка з грою розрахована на 4–6 учнів
- Учні виконують дії, описані в *Посібнику гравця*. Вони мають бути здатними самостійно керувати процесом, але викладачі повинні час від часу перевіряти роботу команд, щоб переконатися, що учні розуміють правила, обговорення проходять належним чином і всі беруть у них участь.

■ Практичне використання

- У коробці є три набори додаткових карток мігрантів і громадян ЄС. Якщо ви плануєте використовувати засіб понад три рази, попросіть студентів писати на стікерах для нотаток або на аркуші паперу, а не на самих картках, або перейдіть на вебсайт засобу за посиланням <https://destinationeurope.uni.lu/>, щоб роздрукувати та вирізати додаткові картки мігрантів і громадян ЄС.

² Це навички, які стають у пригоді в сучасному інтернаціональному та взаємопов'язаному світі. Щоб отримати додаткову інформацію, див.: <https://www.aeseducation.com/blog/what-are-21st-century-skills>

- Якщо ви маєте доступ лише до версії гри для друку та роздруковуєте засіб навчання самостійно, можна замінити паперові фішки голосування, емоцій і громадськості ЄС фішками різних кольорів з іншої настільної гри або купити їх у магазині ігор.

4. Як допомогти своїм учням брати участь в обговоренні та навчатися?

- **Надайте додаткову інформацію, щоб допомогти їм обґрунтувати їхні погляди під час обговорення.**

- Див. посилання на додаткову інформацію та освітні джерела в *Глосарії основних термінів, які використовуються в грі «Місце призначення: Європа»*, а також у розділі 6 цього документа.

- **Виділіть достатньо часу на обміркування та обговорення.**

- Перше обміркування має відбутися в кінці заняття (див. запитання на картці 22 «Обговорення»).
- Ви також можете стимулювати подальше обговорення за допомогою додаткових завдань. Наприклад, учні можуть спробувати знайти додаткові рішення для дев'яти проблем, представлених у грі «Місце призначення: Європа». Це можна зробити самостійно або в команді, письмово або усно.

- **Забезпечте сприятливі умови для обговорення на засадах взаємоповаги.**

- Заохочуйте всіх учнів до активної участі в обговореннях під час заняття. Кожен повинен мати достатньо часу, щоб висловитися.
- Поясніть, що учні повинні представляти не свої погляди, а погляди відповідно до отриманих ролей.
- Заохочуйте учнів із повагою висловлювати незгоду одне з одним і аргументувати її, щоб переконати інших підтримати їхнє рішення.
- Переконайтеся, що учні з родин мігрантів або будь-яких інших груп не відчувають дискомфорту або утисків під час обговорень. Якщо ви думаєте, що це може стати проблемою у вашому класі, дайте кожній команді червону картку. Кожен, хто вважає, що обговорення виходить з-під контролю або рухається в неправильному напрямку, може попросити вашого втручання, піднявши цю картку.

5. Альтернативні способи використання гри «Місце призначення: Європа»

Разове використання для навчання	
Що знадобиться	Що отримаєте
- 90 хвилин. - Одна коробка на 4–6 учнів. - Дайте учням 10–15 хвилин на вивчення інструкцій. - Будьте готові відповісти на їхні запитання. - Переконайтеся, що обговорення проходить належним чином.	- Учні зосереджено обговорюють питання міграції та інтеграції. - Учні спираються на наявні знання на відповідні теми і виявляють інтерес до їх поглиблення.
Блок уроків для поглибленого вивчення	
Що знадобиться	Що отримаєте
- Кілька уроків: див. варіанти 1 і 2 нижче. - Посилання на додаткові інформаційні джерела (див. <i>Глосарій основних термінів, які використовуються в грі «Місце призначення: Європа»</i>, а також розділ 6 нижче). - Завдання для учнів.	- Учні отримують нові знання про міграцію та інтеграцію перед використанням засобу. - Учні застосовують ці знання під час обговорень. - Учні проводять ґрунтовне обговорення і краще запам'ятовують вивчену інформацію.
Варіант 1. Підготовка, гра та обміркування	
Як це провести?	Приклади уроків
- Виділіть п'ять уроків по 45 хвилин. - Присвятить два уроки грі «Місце призначення: Європа», а решту використайте для підготовки та обміркування.	- Урок 1. Знайомство з поняттями «міграція» та «інтеграція» - Урок 2. Хто є хто: різні сторони, інтереси та обов'язки - Уроки 3 та 4. Місце призначення: Європа - Урок 5. Яке майбутнє в міграції? Обмірковування рольової гри, обговорення додаткових рішень.
Варіант 2. Три раунди за три уроки	
Як це провести?	Приклади уроків
- Виділіть три уроки по 45 хвилин. - Розділіть три раунди на три окремих уроки по 45 хвилин: на рівні ЄС, країни та міста. - Дайте більше часу для обговорення кожної проблеми. - Призначайте додаткові домашні завдання та підготовку перед кожним уроком.	- Урок 1 / раунд 1. Міграція на рівні ЄС: біженці, нелегальні мігранти та розподіл відповідальності між країнами ЄС. - Урок 2 / раунд 2. Міграція на рівні країни: іноземні працівники та їхня інтеграція у вашій країні. - Урок 3 / раунд 3. Інтеграція мігрантів на рівні міст: труднощі, з якими стикаються різні спільноти, живучи разом.

6. Додаткові джерела інформації про міграцію та інтеграцію

Зараз існує багато онлайн-ресурсів про міграцію та інтеграцію, які можна використовувати в навчальному процесі. Нижче ми надаємо кілька рекомендованих англомовних джерел, з яких можна почати. Деякі матеріали також доступні іншими мовами (інформацію про це вказано **червоним кольором** нижче).

■ Засоби навчання та навчальні ігри

«Компас»: посібник з освіти в галузі прав людини для молоді

Цей посібник, розроблений Радою Європи, містить низку корисних ресурсів, зокрема список інтерактивних занять, як-от:

- **Чи можу я приїхати?** Рольова гра про групу біженців, які намагаються втекти до іншої країни
<https://www.coe.int/en/web/compass/can-i-come-in->
- **Мовний бар'єр:** моделювання труднощів, з якими стикаються біженці, коли просять притулку
<https://www.coe.int/en/web/compass/language-barrier>
- **Реагування на расизм:** інтерактивне заняття про те, як боротися з расизмом у школах
<https://www.coe.int/en/web/compass/responding-to-racism>

Повний список інтерактивних занять: <https://www.coe.int/en/web/compass/list-of-activities>

Навчальні матеріали УВКБ ООН

Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) пропонує адаптовані навчальні матеріали про біженців, надання притулку, міграцію та відсутність громадянства, а також спеціальний розділ, присвячений рекомендаціям для вчителів щодо того, як залучати молодь серед біженців до своїх занять. Плани уроків, посібники для проведення занять, аркуші для обговорення в класі, відео, анімації та інші матеріали укладені відповідно до вікових категорій: 6–9, 9–12, 12–15 і 15–18 років.

<https://www.unhcr.org/teaching-about-refugees.html#materials>

Переходи (Passages)

Засіб для підвищення обізнаності з метою кращого розуміння становища біженців. Симулятор і рольова гра, розраховані на півдня, від УВКБ ООН. Цей матеріал опублікований у 1995 році, але він усе ще актуальний.

<https://www.unhcr.org/473dc1772.pdf>

Кордони та мости: міграція (Borders and Bridges – Migration)

Набір навчальних засобів, розроблений Будинком європейської історії для таких вікових груп: 12–15 і 16–18 років.

Доступно такими мовами: голландська, англійська, французька та німецька

<https://historia-europa.ep.eu/en/educators-teachers/classroom-activities/borders-and-bridges-migration>

ВІЄШ: викладання імміграції в європейських школах (TIES)

Серія інноваційних навчальних модулів, які допомагають викладачам донести учням знання про міграцію. **Доступно такими мовами: голландська, англійська, французька, німецька, італійська та польська**

<https://teachingmigration.eu/>

ДАПКГШ: діалог і аргументація для підвищення культурної грамотності в школах (DIALLS)

Ресурси з відкритим доступом для викладачів і дослідників, **перекладені 12 мовами**. Багато ресурсів для вивчення з молоддю таких понять, як толерантність, чуйність і відсутність бар'єрів.

<https://dialls2020.eu/>

Матеріал від ВВС: «Подорож сирійців: як вибрати свій шлях втечі»

Якби у 2015 році ви тікали із Сирії до Європи, що ви вибрали б для себе та своєї сім'ї? Ця інтерактивна онлайн-мандрівка допоможе вам зрозуміти, з яким вибором насправді доводиться стикатися біженцям. **Доступно арабською, англійською, фарсі та російською мовами.**

<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-32057601>

Лабіринт «Мінозія» (Minosia Labyrinth)

Інтерактивна навчальна рольова та симуляційна гра про міграцію в Європі. У неї можна грати в будь-якому місці за наявності принаймні 25 учасників віком від 16 або від 18 років. Гра триває від одного до двох днів, залежно від бажаних модулів, рівня складності та кількості учасників. **Доступно голландською, англійською, німецькою, італійською та румунською мовами.**

<https://www.minosia.eu/the-game/>

■ Книги та графічні романи / комікси

Якби війна була тут (War: What if it Were Here?)

Короткий роман письменниці Янне Теллер (Janne Teller), перекладений **багатьма мовами**, п'єси за яким грали в театрах у різних країнах ЄС. У цьому ілюстрованому романі Європа розпалася, і єдине місце, де можна знайти мир, — це Близький Схід. Ви слідкуєте за життям звичайної європейської сім'ї, яка тікає на Близький Схід, і спостерігаєте за тим, що вони переживають як біженці, очима їхнього чотирнадцятирічного сина.

<https://www.simonandschuster.co.uk/books/War/Janne-Teller/9781471161476>

Середземномор'я (Mediterranean)

Книга з ілюстраціями, автором якої є Армін Гредер (Armin Greder). Він зображує смерть мігрантів у Середземному морі в ширшому контексті умов, які привели їх туди, а також показує, яке значення мають мігранти для сучасного суспільства в Європі. Ця книга заохочує

читачів обдумати багато суперечливих поглядів на імміграцію та закликає до гуманного ставлення до цього світового явища. Примітки для вчителів, які хочуть використовувати цю книгу для стимулювання обговорення, доступні [тут](#). Книгу із зображеннями та зачитаною післямовою Алессандро Леогранде (Alessandro Leogrande), що спонукає до роздумів, також можна переглянути на [YouTube](#) (тривалість — близько дев'яти хвилин).

Інформація про книгу: <https://www.allenandunwin.com/browse/books/childrens/The-Mediterranean-Armin-Greder-9781760630959>

Примітки для вчителів: <https://www.allenandunwin.com/documents/teachers-resources/1100-mediterranean9781760630959tn>

Книга на YouTube: <https://youtu.be/5dv42KmovAM>

Одіссея Хакіма (Hakim's Odyssey)

Графічний роман у трьох частинах Фаб'єна Тульме (Fabien Toulmé) у перекладі Ханни Чут (Hannah Chute) з **французького оригіналу**. Перша частина під назвою «Книга 1. Із Сирії до Туреччини» (Book 1: From Syria to Turkey) була опублікована англійською мовою восени 2021 року, а друга частина під назвою «Книга 2. З Туреччини до Греції» (Book 2: From Turkey to Greece) буде опублікована в березні 2022 року. У ній показано, що означає бути біженцем, на прикладі Хакіма, успішного молодого сирійця з перспективами на майбутнє, якого війна змусила залишити все та вирушити в подорож зі свого дому в Сирії до Франції.

Частина 1: <https://www.graphicmundi.org/books/978-1-63779-000-7.html>

Частина 2: <https://www.graphicmundi.org/books/978-1-63779-008-3.html>

Через труднощі до миру (Over Under Sideways Down)

Цифровий комікс Каррі Франсман (Karrie Fransman) у вільному доступі, створений для Червоного Хреста у 2014 році. У ньому розповідається правдива історія біженця-підлітка Ебрагіма, який тікає з Ірану у віці 15 років і вирушає в жакливу подорож до Сполученого Королівства через Туреччину та Європу.

https://www.scribd.com/document/227840778/Over-Under-Sideways-Down?language_settings_changed=English

Поза законом (Illegal)

Графічний роман 2018 року, написаний Оуеном Колфером (Eoin Colfer) і Ендрю Донкіним (Andrew Donkin) з ілюстраціями Джованні Рігано (Giovanni Rigano). Після того як брати й сестри Ебо виїжджають, щоб спробувати дістатися Європи, він відмовляється залишатися в Гані. Його героїчний шлях перенесе Ебо через пустелю Сахара на небезпечні вулиці Триполі та зрештою до нещадного моря. З кожним кроком він тримається за надію на нове життя та возз'єднання з родиною.

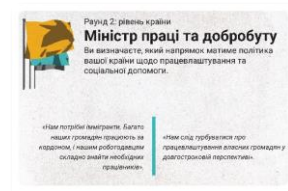
<https://www.sourcebooks.com/booksandbuzz/illegal-by-eoin-colfer-and-andrew-donkin-illustrated-by-giovanni-rigano-is-an-amazon-best-book-of-the-year>

■ Відео й анімації

Міграційна криза в ЄС: історія зсередини (EU migration crisis: the inside story)

Документальний фільм, **перекладений різними мовами**, створений Радою ЄС, про кризу, пов'язану з біженцями, у 2015–2016 роках.

<https://tvnewsroom.consilium.europa.eu/events/migration-crisis-the-inside-story>

Згасання Полярної зірки (North Star Fading)

Трихвилинна анімація, натхненна свідченнями еритрейських біженців, які покинули свої домівки, щоб здійснити небезпечну подорож через Ефіопію, Судан і Лівію до Європи.

<https://positivenegatives.org/story/north-star-fading/animation/>

■ Міграційні дані та дослідження

Європейська міграційна мережа

https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en

Центр знань із питань міграції та демографії

https://ec.europa.eu/knowledge4policy/migration-demography_en

Інформаційні бюлетені Європейської комісії про міграцію та надання притулку

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/43aa8096-d833-11e9-9c4e-01aa75ed71a1>

Інтерактивна інфографіка Європейського парламенту про кількість заяв про надання притулку в ЄС

https://www.europarl.europa.eu/infographic/welcoming-europe/index_en.html#filter

Інтерактивна карта Інституту міграційної політики зі статистикою кількості іммігрантів і емігрантів за країнами походження та місцем призначення

<https://www.migrationpolicy.org/programs/data-hub/charts/immigrant-and-emigrant-populations-country-origin-and-destination?width=1000&height=850&iframe=true>

Портал міграційних даних (Міжнародна організація з міграції, IOM)

https://migrationdataportal.org/?i=stock_abs_&t=2020

Центр дослідження міграції IMISCOE, найбільшої європейської мережі науковців у сфері міграції та інтеграції

<https://migrationresearch.com/>

■ Міжнародні неурядові організації, які займаються питаннями міграції

PICUM: Платформа міжнародного співробітництва щодо мігрантів без документів

<https://picum.org/>

ЄРБВ: Європейська рада в справах біженців і вигнанців

<https://www.ecre.org>

Amnesty International: робота з біженцями, шукачами притулку та мігрантами

<https://www.amnesty.org/en/what-we-do/refugees-asylum-seekers-and-migrants/>

Human Rights Watch: робота з біженцями та мігрантами

<https://www.hrw.org/topic/refugees-and-migrants>

Save the Children

<https://www.savethechildren.net>